

LIESBETH
GOEDBLOED

Broeder Ezel

MOZAÏEK | ROMAN

LIESBETH
GOEDBLOED

Broeder Ezel

ROMAN

UITGEVERIJ MOZAÏEK, UTRECHT

ISBN 978 90 239 5526 9 (boek)
ISBN 978 90 239 5527 6 (e-book)
NUR 301

Boekverzorging: Geert de Koning
Omslagbeeld: Jasper Hulshoff Pol, www.ezeltje.com
Auteursfoto: Ellis van der Beek

© 2018 Uitgeverij Mozaïek, Utrecht
Alle rechten voorbehouden

*Oh what mercy sadness brings
If God be willing*

Sheryl Crow

voor Henny

Jens' rossige haar deinde als koperrood wier op het water. Zijn krullen waren verdwenen, zijn haar was langer dan anders, het glansde, de zon scheen erop. Naast hem in het water lagen zijn armen wijd uitgespreid, alsof het vleugels waren die hij had uitgeslagen. Toch was hij neergestort en zij, Anna, was er niet geweest om haar broertje op te vangen.

Nu was hij pas echt mama's engeltje, dacht ze, mama's kleine cherubijntje.

Ze stelde zich voor hoe hij eerst met zijn handen om zich heen geklauwd had, maar op de glibberige slootkant geen houvast kon vinden, hoe zijn voeten uit zijn nieuwe laarzen waren geschoten – zijn groenbruine legerlaarzen die minstens een maat te groot waren, maar die hij per se aan wilde, omdat zijn knalblauwe Jip-en-Janneke-laarsjes zijn aanwezigheid zouden verraden aan de kikkervisjes en de stekelbaarsjes en de snoek, en dat die dan weg zouden zwemmen en dat hij dan weer niks zou vangen,

dus dat hij zijn grote laarzen aan moest, ook al kon hij er niet goed op lopen – hoe hij daarna helemaal in het water was gegleden en hoe kikkervisjes, stekelbaarsjes en snoek in de donkerste hoekjes waren weggeschoten, geschrokken van die vreemde vis die eerst nog spartelde, maar langzaam steeds rustiger was geworden, steeds trager in zijn bewegingen. Na een tijdje waren ze weer uit hun schuilhoeken tevoorschijn gekomen om hem van dichtbij te bekijken en hij keek met grote ogen terug. Hij was een kikkervisje geworden en kon zijn wondere onderwaterwereld nu eindelijk van dichtbij bekijken.

Maar onder water ademen kon hij niet, dat wist Anna zeker, dat kon niet.

(Een zaaier ging uit om te zaaien en een deel van het zaad viel op de weg. Zij moet nog vallen, Bettino, en jij weet als geen ander hoe dat moet. Anna heet ze, Anna Alisa, en als je goed kijkt, zie je haar in de diepte lopen over de wegen die door het landschap dwalen in het trillende licht, langs de lentegroene wijngaarden en de grijze olijfbomen, door de stadjes met hun dicht opeen staande huizen waarvan de daken elkaar bijna raken, zodat het van bovenaf lijkt of het één huis is met één groot dak dat schots en scheef is gedekt met dakpannen. Vlak buiten zo'n stadje loopt ze: een vrouw met een ezel. De ezel gaat bijna op in het grijs van de weg, alleen zijn zwarte schouderkruis verradt hem en de donkere, deinende lijn van zijn manen. Hij gaat voorop en zij loopt achter hem aan, steekt zo nu en dan haar hand tastend naar hem uit. Zolang hij voor haar loopt, zal ze niet verdwalen.

Marco, die op zijn land bezig is, kijkt op als hij de

hoeven van de ezel hoort en roept haar na. Ze hoort hem niet. Ze is nu los en ze zweeft.

Bij de kerk kijkt ze zoekend om zich heen – op dezelfde plek waar jij, Bettino, 742 jaar geleden omhoogklom, omdat je dacht dat je een engel moest zijn, dat je moest vliegen en nooit mocht vallen, en je was zelfs zo bang om te vallen dat je elke dag kwam praten met de moeder en het kind, en op een dag liep je de kerk uit, de toren in, de trap op, hoger en hoger langs de stoffige, krakende treden waar alleen Matteo eens in het jaar kwam om de klokkenstoel na te kijken en je bleef lopen, omdat je achter je de diepte voelde die je moest ontvluchten en toen je niet meer hoger kon en in de diepte onder je keek, begon je te wankelen, fladderde met je armen, en werd een engel, en vloog – onder die toren staat zij nu en kijkt omhoog. Tien over twaalf.

Ze loopt langs de Via dei Salumi het dorp uit en slaat linksaf, richting de wijngaard die in groene en bruine strepen op de heuvels ligt. Vlak voor de wijngaard verlaat ze de weg en de ezel volgt haar. Ze zet haar rugzak op de grond en gaat onder een olijfboom in het gras liggen, haar armen achter haar hoofd. De wind laat de bladeren tegen elkaar aan tikken en ze luistert ernaar en denkt aan regen. De boom buigt zich over haar heen en beweegt in de wind, hij laat vlagen licht door om haar wakker te houden. Zo nu en dan staan haar oogleden vanbinnen in lichterlaaie en kijkt ze haar eigen bloedbaan in. Toch valt ze in slaap.

Haar adem ruist en haar buik beweegt, haar ogen liggen dicht – de schaduw van haar wimpers op haar wangen. Straks doet ze haar ogen weer open, haar blik zoekt de ezel: hij staat aan de rand van de wijngaard en kijkt uit over het dal. In de verte de toren van Casamonti.

Ze zal verdergaan. De angst zal haar opjagen en haar vleugels geven, de angst is een bondgenoot. Hij zal haar brengen waar ze moet zijn: de heuvels over, de bergen in. En daar zullen ravijnen hun diepe kelen naar haar opensperren.)

EEN

Samen zouden ze de berg op gaan – de ezel en zij. Binnen nu en een week zouden ze op de top van de Monterosso staan en naar beneden kijken. Anna werd wakker van de hitte die als een gloeiende deken over haar heen lag en haar de adem benam. De ezel stond bij de eerste rij wijnstokken te dutten.

In de verte lag Casamonti: de zon was fel en de huizen straalden een wit licht uit. Het was een uur of twee in de middag en heel stil – geen ruisende bladeren, geen zuchtje wind dat door het gras ritselde, geen vogels. De mensen waren weggegaan en zij was als enige achtergebleven samen met haar ezel. Maar zij zou voor hem zorgen, ze zou haar broeders hoeder zijn, Broeder Ezels hoeder, en hij zou haar volgen als een lam.

Voordat ze in slaap viel, had ze nog een klok horen slaan, daarna had ze niets meer gehoord. Ze moest verder naar het volgende stadje, waar het net zo stil en verlaten zou zijn als hier. Het was nog min-

stens drie kilometer lopen, de heuvel op. ‘Weet jij misschien hoe laat het is, broertje?’ riep ze naar de ezel. Zijn hoofd ging omhoog, hij draaide zich half om en keek haar aan. Ze liep naar hem toe, pakte het touw van de grond en liep het pad op dat door de wijngaard voerde.

De ezel volgde haar blindelings over het karrenspoor. Soms liep hij met zijn ogen halfdicht, slaapwandelen, alsof het voortdurende schommelen van zijn eigen lijf en zijn grote hoofd hem slaperig maakte. Ze voelde het touw in haar handen. Hij vertrouwde haar, net als Jens vroeger als ze naar de kerk liepen en hij zijn ogen moest dichthouden en zij hem moest leiden, hem moest waarschuwen als er een stoep kwam, of een putdeksel, of een plas. Ze hield hem bij de arm en lette op dat hij zijn ogen niet opendeed, zelfs niet op een kiertje. Hij hoorde de auto’s voorbij schuiven en de mensen praten, maar ze leken heel ver weg en intussen wandelde hij zonder enig houvast door het luchtledige, door een pikzwarte ruimte in zijn eigen hoofd. Hij had alleen haar, zij hield hem vast.

Broeder Ezel kwam naast haar lopen, zijn hoofd schokte bij elke stap omhoog. Ze legde haar hand op zijn manen en voelde de brede kabel van spieren bewegen, zijn nek deinde op en neer. De spieren in zijn nek moesten ijzersterk zijn – als je als mens de hele dag met zo’n buitensporig groot hoofd moest rond-

lopen, zou je 's avonds je nek niet meer kunnen verdraaien van de spierpijn. Maar de ezel leek geen last te hebben van zijn zware hoofd, hij stapte stevig door.

Samen zouden ze de berg op gaan. Hij droeg de gasfles naar boven en het houten pakzadel, de paardenkleden en de lijnen van de tent. En zij droeg de lucifers en het zakmes. Stenen zou ze daarboven wel vinden en opstapelen tot een lange tafel.

Vanmorgen had hij voor haar klaargestaan in het witte ochtendlicht, het pakzadel als een puntdakje op zijn rug. Hij droeg haar tent en vannacht zou hij buiten die tent de wacht over haar houden. Ze deed niks verkeerd: ze had hem gehoord, de rekening vooruit betaald (driehonderd euro voor tien dagen) en gehoorzaam geluisterd naar de man die haar uitlegde wat een ezel allemaal nodig had. Hij had haar een kaart van de omgeving gegeven waarop de route uitgestippeld stond. Zijn ezels liepen die route blind, beweerde hij, dus ze zou niet verdwalen, de ezel wist de weg.

Anna had de routekaarten van hem aangenomen en er in haar tentje haar eigen reisgids en kaarten naast gelegd. De route die ze zelf had uitgestippeld, stond er in rood op uitgetekend en week al snel af van de officiële route. Ze wilde niet naar Badia, ze ging naar de top van de Monterosso: een stompe berg die als een reusachtige molshoop onder de hemel lag. De hellingen waren lang en de top was nog

ver, die ezel was er vast nog nooit geweest.

Vanmorgen, voordat ze vertrok, had ze haar hand op zijn ezelshoofd gelegd en gevoeld hoe hard zijn schedel was. Iets lager, tussen zijn ogen, had hij een kruin, een draaikolk van haar. Elke avond moest ze hem borstelen, had de man gezegd, en hij had voorgedaan hoe dat moest – met lange, snelle halen. Ook de witte haren onder op zijn buik mocht ze niet vergeten. Het stof wolkte om hem heen alsof hij een vloerkleed uitklopte. Hij had onafgebroken tegen haar doorgerateld over zijn ezels, het weer, de route – en al die tijd voelde ze haar hart kloppen. Ze had zijn Italiaans maar net kunnen volgen, niet geweten wat ze terug kon zeggen en zwiingend gewacht tot hij klaar was. ‘Hoe heet hij?’ had ze alleen gevraagd. De man had zijn schouders opgehaald en een gebaar gemaakt dat zo veel zei als: Dat bedenkt je zelf maar.

Anna was teruggelopen naar de auto die ze achter de stal had geparkeerd, ze had haar telefoon uit haar rugzak gehaald en een laatste appje naar mama gestuurd dat ze de komende twee weken niets van haar zouden horen. Daarna had ze haar telefoon uitgezet en in het dashboardkastje achtergelaten, ze had het touw van de ezel losgemaakt en was gaan lopen. Ze keek naar de knoop in het touw en naar de witte, borstelige haren op zijn onderlip. Zijn mond hing een klein beetje open. De eerste zes kilometer zou hij gedachteloos achter haar aan lopen. Maar na Ga-

ribaldi zou ze haar eigen route volgen. In de verte zag ze de eerste huizen al. Misschien was er iets open, ze had zin in koffie.

Het plein in Garibaldi was leeg. Tussen de warme huizen was het stil, alleen het vliegengordijn in de deuropening van *Il Porcello Nero* bewoog. Voor het café stonden een stuk of vier tafeltjes, min of meer op straat, naast de geparkeerde auto's. Drie tafeltjes waren leeg, maar aan het tafeltje bij de deur zat een man in een donkerblauw pak met goudkleurige knopen en glimmende plaatjes op zijn schouder en borst. Waarschijnlijk een postbode of een politieagent die hier in zijn eentje de siësta uitzat. Zijn zwarte pet had hij afgezet en omgekeerd voor zich op tafel gesmeten. De pet had een rand in zijn bezwete haar achtergelaten, het stond overeind. Bewegingloos zat hij voor zich uit te staren naar het witte kopje dat voor hem op tafel stond, maar toen hij haar zag, veerde hij op. Zijn hand dwaalde naar zijn achterhoofd en streek zijn haar glad.

De ezels volgde haar en liet zich vastbinden. Hij moest voelen wie de baas was, had de ezelman gezegd. Vooral in het begin zou hij haar uitproberen door stil te staan of tijdens het lopen een hap gras te nemen en zij moest het touw kort houden om dat te voorkomen. Als het nodig was, kon ze op het pakzadel slaan of anders op zijn rug. Maar slaan was nog helemaal niet nodig geweest, hij pikte alles van haar.

Het duurde een hele tijd voor iemand haar bestelling kwam opnemen. De man in het pak keek nog steeds naar haar. Anna hield haar blik strak op het tafelblad voor haar gericht, ze keek naar het vreemde patroon in het metaal dat vlak onder het harde oppervlak van de tafel vloeibaar was en glimmende golfjes maakte, begon de rimpelingen in die ijzeren zee te tellen: van links naar rechts. Haar vinger trilde en ze durfde pas op te kijken toen een dikke man met een scheve snor en een zwart, meelbestoven schort bij haar tafeltje verscheen. Zijn ogen glommen en hij knikte dat hij haar begrepen had, wisselde een blik met de man in het donkere pak en verdween weer naar binnen. Vanuit haar ooghoeken zag ze dat de postbode nog steeds naar haar keek, maar zij vermeed zorgvuldig zijn blik, hij moest een zwarte vlek in de hoek van het beeld blijven, als ze nu zijn kant op keek, zou hij een praatje met haar willen maken en ze wilde niet praten. Met niemand.

Ze keek naar de ezel die aan de overkant van het plein met gebogen hoofd stond te wachten. Hij was een beetje een apart geval, had de ezelman gezegd. Een paar maanden terug was een oud mannetje met hem komen aanzetten, zwijgend was hij het erf op komen lopen, had de ezel vastgebonden aan het hek, had even zijn armen om de nek van de ezel geslagen en was toen zonder een woord weer vertrokken. Inmiddels was het beest vier keer met de andere ezels op en neer gelopen naar Badia.

‘De ezel stond al voor haar klaar in het witte ochtendlicht, het pakzadel als een puntdakje op zijn rug. Hij was nu haar huis, hij droeg haar tent en vannacht zou hij buiten die tent de wacht over haar houden. En Anna zou voor hem zorgen.’

ISBN 978 90 239 5526 9 | NUR 301

9 789023 955269 >

uitgeverijmozaiek.nl